

Lovforslag nr. L 165. Fremsat den 5. februar 1985 af Lenger (VS), Albrechtsen (VS), Anne Grete Holmsgård (VS), Elisabeth Bruun Olesen (VS) og Tinning (VS)

Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov

(Afskaffelse af livstidsstraffen)

§ 1

I borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 527 af 1. november 1981, som ændret senest ved lov nr. 239 af 1. juni 1982, foretages følgende ændringer:

1. I § 33, stk. 1, udgår ordene »på livstid eller«.

2. § 83, stk. 3, ophæves.

3. I § 98, stk. 1, § 99, stk. 1, § 111, § 180, § 183, stk. 2, og § 237 ændres »indtil på livstid« til: »indtil 16 år«.

4. I § 102, stk. 3, ændres »fængsel på livstid« til: »fængsel i indtil 16 år«.

5. § 107, stk. 2, ophæves.

6. I § 112 indsættes efter »6 år« ordene: »og højst 16 år«.

7. I § 113, stk. 1, udgår ordene »eller under skærpende omstændigheder på livstid«.

§ 2

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget tilsigter at afskaffe livstidsstraffen.

En tidsubestemt straf indebærer, at den dømte er retsløs og overladt til vilkårlighed. En resocialisering er umulig under vilkår, hvor den dømte ikke har en forestående løsladelse at arbejde frem imod. Tværtimod vil en tidsubestemt straf af en forventet længere varighed gøre det hele umuligt for den pågældende nogen sinde at fungere i samfundet igen. Dette forekommer så meget desto mere kritisabelt, som at netop en livstidsdom efter straffelovens § 33 forudsætter, at den pågældende er fundet egnet til påvirkning gennem straf.

Selv om sanktionssystemet ikke i nævneværdigt omfang virker resocialiserende, så er dette dog fortsat det erklærede formål. Men hvis resocialiseringen overhovedet skal kunne tages alvorligt – i det mindste teoretisk – må der eksistere en vis forudsigelighed med hensyn til løsladelsen.

For eksempel varierer tidspunktet for prøveløsladelse efter en livstidsdom fra 13 til 22 år. Afgørelsen træffes af den til enhver tid siddende justitsminister og er således undergivet den almindelige

politiske debat. Dette indebærer en alvorlig risiko for vilkårlighed og for, at den til enhver tid siddende justitsminister lader sig påvirke af forhold, som det netop *ikke* er meningen at lade strafudmålingen påvirke af.

Livstidsstraf er hjemlet efter straffelovens §§ 98, 99, 102, stk. 3, 107, stk. 2, 111, 112, 113, 180, 183, stk. 2, og 237.

Efter forslagsstillernes opfattelse er livstidsstraffen i enhver henseende uden mening.

Betragtet som generalpræventiv foranstaltning er afskrækkelsen maksimal allerede tidligt i strafferammen, og den marginale afskrækkelse ved at øge en strafferamme fra 16 år til livstid er nul. Over for affekthandlinger er generalpræventive foranstaltninger i forvejen virkningsløse.

Betragtet som specialpræventiv foranstaltning er livstidsstraffen i bedste fald virkningsløs, i værste fald negativ. Dertil kommer, at prøveløsladelse af den livstidsstraffede er underlagt påvirkningsmuligheder, som vi normalt sætter en ære i at holde uden for vort sanktionssystem.

